

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ezechielis Spanhemii Dissertationes De Praestantia Et Usu Numismatum Antiquorum

Spanheim, Ezechiel

Amstelodami, 1671

De Coloniis deductis sub prioribus XII Augustis, cum appellationibus Juliae, Augustae, Claudiae, Flaviae; iisque in Hispaniâ, Macedoniâ, Thracia, Ponto, Palaestina, Africa &c. De Flavia Neapoli ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12878

*Ab gemat in terris ista qui protulit arte
Furgia, sub tacita condita letitia.*

Quum tamen & numero pauci extent hodie iidem Nummi, & rarissime occurrant in tanta & parata copia illorum, qui egregia quæque & salubria facinora habent depicta, nihil inde certe nummorum veterum præstantiæ ac usui detrahi, haud difficulter largieris. Adeo ut non minus commode adaptari illis possit, quod apud Sidonium lego, *Non hic per nudam pictorum corporum pulchritudinem turpis prostat HISTORIA, quæ sicut ornat rem, sic devenustat artificem.* L. II. Ep. 2.

Duodecim quidem priorum Cæsarum vitas, ita Suetonius præter Dionem ac Tacitum complexus est, ut varia tamen aut sponte neglecta, aut alioquin accuratam eorum industriam fugerint. Ac primo loco commemorare possem COLONIAS sub Julio, Augusto, Claudio, Nerone ac Flaviis deductas, de quibus silent ferme iidem Auctores, & quas copiosa Nummorum veterum suppellex nobis etiamnum suppeditat. Id enim continuo nos docent expressa in iis vulgo illorum Cæsarum cognomenta, à quibus novos ac FELICES id genus Natales & Coloniae dignitatem consequabantur. Quid autem nobilius in Actis Cæsarum; immo quanta lux inde iisdem Actis; Historiæ Romani orbis; Originibus splendidissimarum urbium, (neque aliæ ferme sub Cæsaribus Romanæ Coloniae:) ac iis, quæ huc spectantia, vel in libris Jurisconsultorum ex Ulpiano & Paulo referuntur, vel apud alios auctores obscure aut perperplexè traduntur? Abunde hoc evincerent deductæ à singulis Cæsaribus per orbem terrarum Coloniae; quas ad numerum centum circiter & viginti, ac una vel altera excepta, extra Italiam omnes, servata temporum serie descriptas, ac obiter, ubi opus fuit, in eum finem

DE COLO-
NIIS sub
Imperatoribus dedu-
ctis.

illustratas, hic inferere cogitabam. Sed dum præter spem, plures cartas implet illa quamquam subitanea commentatio, hic autem summa rerum capita persequimur, liceat jam aliquot ejus rei, iisque novis ferme exemplis & probationibus defungi. Ac Hispaniam quidem, Municipiis & Coloniis civium Romanorum à

Lib. XI.

JULIO vel AUGUSTO frequentatam, vel tradunt in genere auctores, ut de Julio Dio; vel obiter aliquas enumerant, ut Strabo, plures Plinius, sed raro indicato deductoris nomine. At quam luculenter ac sigillatim id probant tot superstites nobiles illius gentis Nummi, cum MUNICIPII, vel COLONIÆ JULIÆ, aut AUGUSTÆ cognomentis, quales jam Dialogis aliquot illustravit magnum ejusdem decus Ant. Augustinus: & quibus ex eadem penu liceat mihi superaddere, Valentiam, non jam Italicam, cujus unum & alterum nummum à se visum refert idem Augustinus, sed Hispanicam, in nummo M. Aurelii, COL.

In Cimel.
Reg. Gall.
In Museo
P. Seguini.

JUL. VALENTIA; Dertofam, eamque dictam Municipium Hiberam Illergavoniam, seu M. H. ILLERGAVONIA DERT. ac in aliis etiam clarius MUN. HIBER. cum JULIÆ etiam cognomento; Hispalim, seu Coloniam Romulensem Plinio, ac proinde in nummo

In Cimel.
Reg. Gall.
In MS.
Ligorii.
In Cimel.
Cam. Mas.
In Cimel.
Regin.
Christ.

Tiberiano, COL. ROM. Adde^b Municip. Caraccam aut Caraccense; Amanobricam; ^c Illiam; ^d Calpen, & postremam quidem Coloniam Juliam in præclaro nummo C. I. CALPE. Unde utique colligas, recte Carteriam (cujus alii occurrunt nummi, quos jam notarunt antiquarii) & Calpen distinctas Hispaniæ Urbes in Antonini itinerario collocari; neque debuisse id viris longe doctissimis Casaubono ad Strabonem, Bocharto, aliisque impugnari, qui nullum oppidum Calpes nomine agnoscunt, & cum Carteia ob montis vicinitatem con-

con-

confusum ab auctoribus credidere. Quis jam *Cassandrenses*, *Philippenses*, *Dienses*, Romanorum in Macedonia Colonias, quarum meminit Paulus J. C. à Julio vel Augusto deductas retulit, nisi præclari Nummi eorundem locorum adhuc superstites, de quibus alibi nempe ad ipsum Paulum? Mitto ejusdem Macedoniae aut *Pellam*, quam *Augustanam Coloniam*, ut eas vocabat Hadrianus, teste Ulpiano, reclamant etiam Nummi, COL. JUL. AUG. PELLA; aut *Stobenses*, quos cum superioribus conjunxerat Paulus J. C. sub nomine *Stovensēs*; Nummi autem varii hæcenus parum noti, ^a *MUNICIP. STOBENSIVM*, qui Plinium illustrant, ^b *Stobi oppidum civium Romanorum*, & quibus geminum male ^c *Tristanus de Sinopensis* accepit, qui alioqui in Caracalla unum quoque adtulit nummum illius Municipii. Quamquam *Sinopensem* quoque *Coloniã*, non solum doceant ^a *Strabo*, ^b *Plinius junior*, ac ^c *Ulpianus*, sed eosdem quoque *Cæsares* *oinis* nummi egregii Regiæ Gallorum *Gæzæ*, COL. I. AV. SINOPE, *Colonia Julia Augusta Sinope*, cum Sinopensi numine in Gordiano. Quis etiam ab Augusto deductæ in Hellesponto *Germe* meminit, quam *Coloniã* tamen agnoscit *Ptolemæus*, præter nummum *Commodi*, quem vidi apud illustrem *Sevium* COL. AUG. GERMENO cum *Lupa* & lætentibus gemellis, & cui similem parum feliciter *Tristanus de Cermeno*, *Germano* aut *Germalo*, antiqua scilicet regione Urbis Romæ interpretatur. Neque vero id evincebant *Lupa* & *Gemelli*; quum ignorare non debuerit vir, qui ætatem in his trivit, frequens illud esse *Coloniãrum Romanarum* insigne, ut in nummis *Corinthi*, *Alexandria Troadis*, *Neapolis* juxta nummum *Sequinianum*, aliis; idque ex recepto more, quem alibi

L. 8. D. de
Censib.L. 1. § 1. D.
de Censib.^a In Cimel.
Regin.
Christ.^b Lib. 17.
c. 10.^c Tom. 1.
p. 401.^a Lib. 11.
^b Lib. x.Ep. 92.
^c L. 1. §. 10.D. de Cen-
sib.Tom. 1.
P. 716.

ex eadem penu illustramus, quo Originum suarum insignia servari à Coloniis solita. Hinc eadem etiam lupa cum gemellis in nummo Probi Musei Seguiniani, & cum inscr. ORIGINI AUG. Quomodo Sus alioquin in porta Æliæ Romanæ Coloniae, juxta Eusebium in Chronico, Ælia ab Ælio Hadriano condita, & in fronte ejus porta, qua Bethleem egredimur, SUS SCALPTUS in marmore prominens, significans Romana potestati subjacere. Quis è veteribus in Africa deductas à Julio docuit, aut Tingim sub nomine Julia Traducta, non à Claudio, ut existimavit Plinius, (& verissime certe conjecerat vir undiquaque doctissimus Isaacus Vossius) aut Uricam, & quidem postremam sub Municipii nomine, præter duos insignes Nummos, priorem Caii JUL. TRA.

In Cimel.
Regin.
Christ.

posteriorem Tiberii cum fig. sedente, quem notabam in Regia Gallorum Gaza, MUNICIPII JUL. UTICENS. DD. P. Municipium Julium Uticense, Decuriones Posuerunt; unde Paulus etiam J. C. illustratur. Quis

L. 8. §. 11.
D. de Cens.

jam à CLAUDIO deductas in Illyrico Scodram, Faderam; in Thracia Doberon tradidit, præter Nummos eorundem locorum, modo Ligorio fides constet, qui illos in Collectionibus suis ineditis cum COLONIÆ CLAUDIÆ cognomentis refert: VESPASIANUM Colonias deduxisse obiter, sed tamen quasi palmarium ejus opus, notat in Chronico Eusebius; quot aut quales, si Casaream excipias, cum ipse, tum alii ferme auctores silent. Id vero docent nos hodie plures COLONIÆ FLAVIÆ in earum nummis dictæ: quales aut illa Casarea Palæstinae, COL. PR. FLAV. CÆSAREA;

Nov. ciii.

unde error ille Treboniani, qui quod de Flavie appellatione seu cognomine Imperatorio illi Urbi indito tradiderant alii, de ipso Casarea nomine perperam accepit: aut Deultum Thraciæ COL. FLA. PAC. DEULT.

In Cimel.
Regin.
Christ.

DEULT. seu *Colonia Flavia Pacifica Deultum* in nummo
 Juliae Mamae, aliisque; unde lux obscuro antea & ma-
 le distincto Plinii loco, *Develtum cum stagno, quod nunc* L. IV. C. II.
 DEULTUM *vocatur Veteranorum*; ob Coloniam nempe
 Veteranorum in eum locum à Vespasiano pro more
 deductam, & quomodo apud Ligorium inter nummos
 Tiberii *Salona Veteranorum* describitur, nempe COL. In MSS.
 CLAUDIA AUGUSTA PIA VETER. SALONA. Reginæ
 Eiusdem *Deulti* mentio in Actis Synodi Calchedonen-
 sis, *Jovianus Episcopus Deultanae civitatis*, non ut ibi hodie
 legitur *Develtanae*. Adde vel Ponti commemoratam
 paullo ante *Sinopen*, non *Juliam* solum vel *Augustam*, sed
Flaviam etiam dictam in nummo Getæ, COL. I. FL. In Cimel.
 SINOPE, *Colonia Julia Flavia Sinope*; vel Hispaniæ, juxta Regin.
 nummum ipsius Vespasiani in Collectaneis Ligoria- Christ.
 nis, COLONIA FL. AMANDUS, aut FLAVIA
 BRICA AUGUSTA, de qua videndus est Plinius.
 Immo ex iisdem Nummorum monumentis constat,
 FLAVIAS dictas tot alias Urbes, quamquam sine Co-
 loniæ cognomento; sicut Palæstinæ seu Samariæ *Nea-*
polim in singulari Titi nummo, quem vidi apud Cl. Se-
 guinum, ΦΛΑΟΥΙΝΕΑΠΟΛΙΣΑΜΑΡΕΙΑΙ. Unde
 certe egregie illustratur præcipuum illius oppidi decus
 Justinus Martyr, eodem teste, ἡ δὲ πόλις ΦΛΑΟΥΙΑΣ Apolog. II.
 ΝΕΑΣ ΠΟΛΕΟΣ ἢ Συρίας Παλαιστίνης, *Flavia Neapoli*
Syriae Palæstinae ortus, non ut male expresserat interpres,
Flavia, (*qua nova civitas est Syria Palæstina*) *ortus*; qui
 ignorasse videtur *Neapolim* fuisse urbem ita dictam in eo
 tractu; quamquam cum aliunde notam, tum inter no-
 biliiores Palæstinæ civitates juxta Cæsaream, Gazam,
 Ascalonem, ab Ammiano relatum; nec attendit ad Lib. XIV.
 consuetum Græcorum morem, composita urbium no-
 mina in primitiva resolvendi, ut Ἀδριανῶν τείχος Ἀδριανῶν
 Ἰέρως,

Eccc

Ἰέρως,

Ἰήους, de quibus locis supra, Παμπήια πόλις, Κωνσταντίνου πόλις, & frequenter in iis, quæ Neapoles vocabantur, Νέας ἢ πόλεως. Liqueat etiam abunde ex eodem Nummo, cur idem Justinus Epiphonio vocetur Σαμαρείτης, neque frustra hanc Neapolim eandem cum veteri Sichem tradi à Beniamino Tudelenfi, sicut jam olim ab Hieronymo Palæstinæ tot annos incola, *transiit SICHEM, non ut plerique errantes legunt, Sichar: quæ nunc NEAPOLIS appellatur.* Neque aliter rursus Epiphanius, occasione cujusdam Samaritanorum Proseuchæ, ἀλλὰ καὶ προσευχῆς τῆς ἐν ΣΙΚΙΜΟΙΣ ἐν τῆνυὶ καλεσθεῖσιν ΝΕΑΠΟΛΕΙ, sed ἢ Proseucha locus ad SICHEM, quæ hodie NEAPOLIS dicitur. Σίχυμα enim & Sichem de eodem Samariæ oppido dici vel ex Josepho notum. Quibus etiam consentanea de hujus Neapoleos situ apud Procopium legas; unam proinde è filiabus illis Samariæ de quibus Ezechiel Propheta. Stephanus quidem ipsam urbem Samariam in nomen hujus Neapolis transiisse statuit, sed inde, ut videtur, quod Samariam tantum de urbe, non de tractu etiam Palæstinæ accipiat, in quo urbs erat ejusdem nominis; sicut alibi Noricum Provinciam de urbe perperam explicat. Immo potius Samaria regionis, in qua sita erat, nomen superaddidisse hanc Neapolim videas in superiori Nummo, & in altero insuper Domitiani à Goltzio jam & ab Occone descripto, ΦΛΑΟΥΙΟΥ ΠΟΛΕΙΤΩΝ ΣΑΜΑΡΕΙΩΝ. Ideo nempe quod plures essent alibi Flavia & Neapoles; & quomodo additum non semel Regionis nomen, ad discrimen urbium ὁμωνύμων in aliarum civitatum Nummis, de quibus infra. Citat quoque eundem illum Domitiani nummum in Eusebianis ὁπίνω, sed male ΣΑΜΑΡΕΙΩΝ in ΣΑΜΑΡΕΙΩΝ refingendo, ut vel arguit descriptus modo à nobis nummus Seguinianus; ac præterea unde minus vere

Epicaph.
Paulæ.

Hæref.
LXXX.

De Ædif.
l. v. c. 7.
Cap. XVI.
v. 46.

Anim. p.
119.

vere colligebat, hanc Neapolim *Flaviam Cæsaream* dictam; quod postremum nomen neque Nummi, neque Auctores illi largiuntur. Neque enim quæ *Flavia*, ideo quoque *Cæsareæ* appellatæ: neque etiam à Domitiano deducta illa Colonia, quæ in Titi nummo jam *Flavia* vocatur. Ipsa vero Urbs *Samarina* ea ætate *Sebasten* dicebatur; à temporibus nempe Herodis, ut disertè haud uno loco testatum reliquit auctor luculentus & Nummis illis *σὺν ἑρῶν* Josephus, & de qua etiam suo ævo Hieronymus, *Sebasten id est Samariam, quæ in honorem Augusti ab Herode Græco sermone Augusta est appellata.*

Antiq. lib.
xiii. c. 23.
Epitaph.
Paulæ.

Eandem alias *Neapolim* ab Herode conditam tradit Abul Pharagius à Cl. Pocockio editus; alibi autem sub Zenone Samaritanos Neapoli constituto Rege, Christianos trucidasse; quo respexisse videtur Procopius loco modo indicato, ubi Neapoli Garizim montem scribit imminere Samaritanis ereptum ob seditionem.

Dyn. vii.
pag. 70.

Pag. 93.

FLAVIÆ vero dictæ itidem aliorum Nummorum fide, quos versare mihi licuit in illustribus Cimeliariis, Phœnicia *Tripolis*, juxta nummum alibi descriptum; Syria *Chalcis* *ΦΛ. ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ* apud Erizum & in Trajano *Gazæ Cæsareæ*, *Philadelphia* in nummo Mediceo, *ΦΛ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ*, *Samosata* juxta descriptos jam à Goltzio ac Trifano Nummos; Africa *Cyrena* in Vespasiano Musei Patiniani jam Regii, *ΦΛΑΤ. ΚΥΡΗΝΗ*, Bithynia *Critia Flaviopolis*, seu *ΚΡΙΤΙΕΩΝ ΦΛΑΟΤΙΟΠΟΛΙΤΩΝ*, in Severo ejusdem *Gazæ*, in aliis *ΚΡΙΤΙΑ ΦΛΑΟΤΙΟΠΟΛΙΣ*, Phrygia *Eumenia* *ΕΥΜΕΝΕΩΝ ΦΛΑΒΙΩΝ*, apud eruditum Urbis antiquarium. Jam quot *TRAJANÆ*, *ULPIÆ*, *ULPIANÆ*, in selectis itidem nummis; quæ nempe unum *TRAJANUM* Conditorem vel Restauratorem prædicant? quales *Augusta Trajana*, cu-

Eeeee 2 jus

jus insignis inter alios nummus in M. Aurelio apud illustrem Sevium, in quo tria Castra ΑΥΓΟΥΤΗΘ ΤΡΑΙΑΝΗΘ ΗΓΕ ΤΟΥ Α. ΜΑΞΙΜΟΥ, *Præside Lucio Maximo*; & quam urbem non ad Ciliciam cum Antiquario Mediceo, neque ad Phrygiam cum Trifano, sed ad Thraciam omnino spectare crederem, quare alibi. Alias *Trajani Castrum* in Sardinia legas apud Procopium, cum quo proinde haud male quadrare videtur superioris Nummi effigies. Sic ULP I Æ in aliis nummis, tum ejusdem Thraciæ *Anchialus, Topirus, Pautalia, Nicopolis ad Nestum*; tum Daciæ *Serdica*; quæ omnia ignotis aliunde ejusdem Cæsaris actis adscribenda. Ut mittam insuper ab eodem, vel à Coniuge, aut à sorore denominatas Ciliciæ *Trajanopolim*, Coloniæ & quidem juris Italici apud Ulpianum; Thraciæ *Plotinopolim*, Mœsiæ *Marcianopolim*, quarum Nummos etiam supra vidimus. Quod ÆLI Æ jam & HADRIAN Æ Coloniæ & Municipia ab Ælio Hadriano nomen sortita, non solum Palæstinæ *Ælia Capitolina*, de qua pluribus ad Ulpianum; sed & in Hispania *Fanum, Cæliobriga*, de quibus explico nummos Ant. Augustino aliisque etiam intactos. Prior est Philippi Imp. cum navi & cornucop. ^a MUN. FANE. ÆL. h. c. *Municipium Fanestre Ælium*, sicut Fanum Italica *Colonia Julia Fanestris* ^b Vitruvio ac in ^c Lapidibus, & similiter *Fanestris Colonia* ^d Melæ. Posterior ÆL. MUNICIP. COEL. in Treboniano Gallo Musci Patiniani jam Regii. A SEVERO quoque ac filiis deductas varias Colonias, vel ornatas Urbes, quo nomine eisdem laudat coætaneus & gravis alioquin Censor, *quantum Urbium aut produxit, aut auxit, aut reddidit præsentis imperii triplex virtus?* nonne fidem hodie faciunt plures Coloniæ SEPTIMI Æ, SEVER Æ vel SEVERIAN Æ, à filio ANTONIAN Æ,

De Ædif.
l. 1. c. 7.

L. 1. §. 11.
D. de Cen-
sib.

^a In Cimel.
Regin.
Christ.
^b L. v. c. 2.
^c Thef.
ccxvi. 8.
^d L. 11. c. 4.

Tertull. de
Fallo.

NIANÆ, & à Julia conjuge JULIÆ etiam in earum Nummis dictæ? Adeo ut non *Tyrum* solum Coloniam *Septimiam* legamus in iisdem appellatam, & quales alio nonnunquam male transferunt viri docti, sed & productas ultra Euphratem ac ad Tigridis etiam fontes Colonias, propugnacula revera Romani imperii in e-^{Trist. T. 111. P. 590.} jus finibus futuras, *Nesibim*, *Rhesainam*, *Singarum*, quas nobiles nummi cum Græcis *Colonia Septimia* nominibus conservarunt. Duas posteriores inde jam tradiderunt ac illustrarunt duo insignes antiquarii *Tristanus* ac *Se-^{Dyn. VIII. P. 26.}* guinus, quos apud eos videat lector. Unum illud de *Rhesaima* ex *Abul Pharagio* superaddimus, eam Persis oppugnantibus, liberatam à *Mauritio Tiberii impera-^{Dyn. IX. P. 172.}* toris Duce. Eadem enim, quam *Scriptor* ille Arabs *رس*, seu *Rasainum* vocat; & cujus oppidi civem *Ser-^{172.}* gium illum *Jacobitam* alibi memorat, qui Græcorum disciplinas in Syriacam linguam vertit. Quo spectat etiam ille *Antiochus Rhesinatis in Mesopotamia Episcopus*, prout inscribitur hodie in Actis Concilii primi Antiocheni. *Singara* vero meminit non semel idem *Pharagius* in rebus Chalifarem, sub nomine *سرا* *Ser-^{172.}* jara. Prior autem juxta singularum *Philippi* nummum *Mediceum*, *ΙΟΥ. CΕΠ. ΚΟΛΩ. ΝΕCΙΒΙ ΜΕΤ.* seu *Julia Colonia Nesibi Metropolis*; cui similem minus accurate à *Goltzio* traditum, inde male à *Scaligero* ad *Euse-^{Tem. IV. P. 590.}* bium tentatum videas, qui loco *CΕΠ.* seu *Septimia* *CΕP.* seu *Seriam* pro *Syria* hic legebat; ac de *Julia Soamia* interpretabatur; pejus autem à *Tristano*, qui *Goltzium* fictæ ejusmodi Colonix, quæ nulla fuerit, & portentosa lectionis accusat, ipse certe portentosa mutatione in *Rhesainam*, cui nullus hic locus, secure refingit. At hic & alibi observasset illud *Talmudicorum* scitum, לא ישנה אדם ממשבע שבבעו הכחמים *Ne mutet ho-*

mo quicquam de *Moneta*, quam cuderunt *Sapientes*. Talem utique *Coloniam*, præter superiorem Nummum, ac alium insuper *Alexandri Severi* visum mihi apud *Cl. Seguinum* C. СЕПТ. ΚΟΛΟ. ΝΕCΙΒΙ, Dio quoque

Lib. XXXV.

diserte agnoscit, καὶ νῦν ἡμετέροι ἐστὶ καὶ ΑΠΟΙΚΟΣ ἡμῶν νομιστέμῃ, nunc vero nostra est, & *COLONIA* nostra censetur; alibi autem magna dignitate à *Severo* ornatam

Lib. LXXV.

refert, eandemque *Equiti Romano* creditam. Neque vero hoc agimus, aut ita sumus adfecti, ut quidquam veris viri nobilis (de *Trifano* nobis hic sermo) ac insigniter de his studiis meriti laudibus detrahamus; quo nullus hac aut superiori ætate pluribus iisque selectis nummorum monumentis, hanc *Romanæ* historiæ suppellectilem antiquariam locupletavit hætenus, aut congestis undique litterariis subsidiis, diligenter adeo ac operose, addam & felicissime frequenter illustravit. Mitto majorem aut nitorem dictionis vernaculæ, aut amœnitatem ingenii, aut lectionis delectum; quæ in eo desiderant elegantiora, sed nimis nonnunquam fastidiosa ingenia. At in *Græcis* Nummis *Historiæ Augustæ* explicandis solus ferme regnaret hætenus sine æmulo, si (quod in *tyionum* gratiam monemus, qui utilissimos ejus *Commentarios* terunt) in interpretandis & refingendis ad lubitum eorum numismatum, quæ non adsequebatur, inscriptionibus, minus improvide aut licenter versatus fuisset, & majorem quandam usum habuisset interiorum litterarum, quæ per avia sæpenumero vagantem domum continuo revocassent. Cæterum ut ad *Coloniam Nesibin* redeam, mansit eadem in *Romanorum* fide, donec à *Joviano Persis* prodita, ut

Hist. Eccl.

l. vii. c. 18.

Bell. Pers.

l. ii. c. 13.

ex *Ammiano* & *Agathia* liquet; unde *Persicæ* dititionis civitas *Socrati* vocatur. Alioquin de *Nesibis*, seu juxta *Procopium* aliosque *Nesibidis* nomine barbaro, quæ *Antiochia*

tiuchia Mygdonia à Conditore & situ diceretur, ac de
 priori obsidione Nesibena, plura vide apud Julianum Orat. 1. p. 12.
 Augustum. Quamquam non à barbaris solum aut ab a-
 liis eorum consuetudine, ut innuit ibi Julianus, eam
Nesibin appellari, sed ab ipsis indigenis, luculenter evin-
 cant duo superiores Nummi; ac præterea, si Orientis
 Scriptores, ut Abul Pharagium audiamus, non pri- Dyn. 1. p. 12.
 mum ab Antiocho, sed pridem à Nimrod condita ju-
 xta Edessam eadem *Nesibis*, quæ *Chalya*, vel juxta alios
 Codices *Achad* olim diceretur. Unde quoque oportu-
 tate in nummis Ant. Caracallæ occurrit illa ejusdem
 ætatis ac in eodem tractu *Colonia Edessa* seu ΚΟΛ. ΕΔΕC-
 CΑ, juxta nummum Regiæ Gazæ alibi jam descri-
 ptum, ac alios insuper vel Alexandri Severi apud illu-
 strissimum Colbertum, vel Gordiani Seguinianum,
 ΜΗΤΡ. ΚΟΛ. ΕΔΕCCHΝΩΝ, ut mittam præclarum
 rursus illustris Sevii, ΜΑΡ. ΑΥΡ. ΑΝΤΩ. ΕΔΕCCA,
 cum omnibus nempe Caracallæ nominibus, sub quo
 deducta illa Colonia & signatus Nummus. Memora-
 bile autem, quod de hac Urbe refert Procopius, Chri- Bell. Perf. l.
 sti servatoris ad Abgarum responsum pro munimento 11. c. 12. p.
 in portis Edessæ servari, additque, ita se cogitasse hoc 116. Ed.
 responsum à Christo non esse scriptum, nec pati tamen, Reg.
 ut urbs capiatur, quia persuaserunt sibi homines urbem
 esse in ejus tutela. Cæterum in aliis ejusdem Antonini
 ac Matris Juliæ nummis, Colonia in vicina Phœnice
 ac Palæstina, *Emisa*; *Sepfyrus*; (non *Sepyra* Ciliciæ ju-
 xta Tristanum, aut *Cephyra*, de qua Josuas, sed Ga- Tom. 11.
 lileæ caput Σέπφωρες, de qua jam supra) *Damascus*; p. 136.
Heliopolis, quam postremam de *Helvia Recina* in Italia
 male idem Tristanus non semel interpretatur, ut ple-
 nius dicetur ad Ulpianum. Immo sicut *Julia Septimia*
 dicta in superiori nummo *Nesibi* à Severo & ejus conju-
 ge;

In Cimel.
Regin.
Christ.

Lib. LIV.

Lib. XI II.

Var. Lect.
l. i. c. 12.

* Scal. ad
Euseb. p.
236.
Trist. T.
II. p. 426.

Tom. II.
p. 1170.

ge, ita *Julia Severiana* ab utroque dicta itidem Syriae
Laodicea in quodam Severi nummo ΙΟΥΛ. ΛΑΟΔΙ.
CEOTH. ΜΕΤΡΟΠΟΛ. *Julia Laodicea Severiana Me-*
tropolis. Consuetudo nempe illis temporibus more, quem
tangit alicubi Dio, ut sibi Urbes plurium id genus no-
minum seriem sponte imponerent; quod insuper *Tar-*
sus & *Amasia* in nummis Caracallæ alibi jam descriptis,
Hadriane, *Severiana*, *Antoniniana* simul dictæ, lucu-
lenter ostendunt, ac notavit etiam Stephanus in *Ale-*
xandria Troade; cui suffragantur quoque superstites ejus-
dem Alexandriae nummi, COL. AUR. ANTONI-
NIANA ALEX. vel COL. AUG. TRO. ALEXA.
seu *Colonia Augusta Troas Alexandria*. E qua proinde ma-
le Strabonis interpres duas urbes facit, ubi Ἀλεξάνδρεια
& Τροάδα vertit, *Alexandria ac Troia*, pro *Alexandria*
Troas. Adeo ut non male verba Syri Interpretis de *A-*
lexandria, ubi Lucas Evangelium annuntiavit, de
Troade explicet alicubi eruditissimus Sam. Petitus, &
firmet Actorum loco, unde Troade cum Paulo hæsisse
colligitur Lucas. Sub ELAGABALO autem & ALE-
XANDRO SEVERO deductas nobiles illas *Sidonem*,
Carras, *Bostram*, probant AURELIÆ & ALEXAN-
DRINÆ eadem COLONIÆ in selectis illorum aut
sequentium Cæsarum nummis appellatæ; quarum
postremam cum Philippopoli Arabica Philippi Colo-
nia male confundunt iterum a viri docti, ex secus acce-
ptis Zonaræ aut Cedreni locis. Eadem nempe *Bostra*,
ut alia jam mittam, quam Esaiam Βόστρον nominasse,
eandemque appellatam à Bosara Jobi matre observant
Græci interpretes, & cum iis libellus Synodicus Ano-
nyni in Collectionibus Canonum. Quamquam jam
ante à Nerva Trajano ornata, sed sine Coloniae jure
& cognomento videatur eadem Arabum Bostra, juxta
nummos

nummos illius in Commodo Ν. ΤΡ. ΒΟΥΤΡΑ: Trajani autem Arabicas expeditiones luculenter arguant Nummi illius, in quibus *Arabia Augusti Provincia*, aut *Capta* vel *Adquisita* describitur. Inde etiam initium Æræ horum Bostrenorum sicut & Petræ, ab anno Trajani VIII. arcessunt Græca apud Scaligerum Collectanea. At COLONIA & quidem ALEXANDRINA primum dicta eadem BOSTRA in nummis Alexandri Severi, & matris Mamææ. Mitto deductam sub Gordiano in Mœsia *Viminicum*, de qua jam multa opportunè Trifanum; aut sub Philippo restauratam *Ptolemaida*, ut liquere videtur ex illius Cæsaris nummo, in quo Colonus cum Tauro & Vacca, deductæ Colonie symbolo, ac inscr. COL. PTOL. de qua haud liquidum an ad Libycam vel Ægyptiam, an vero ad Phœnicia *Ptolemaida* referri debeat, jam ante à Claudio deductam juxta Plinium, & occurrentem in aliorum Cæsarium ante hunc Philippum nummis, de quibus ad Ulpianum. Sicut autem defecit paulatim cum aliis institutis priscus ille mos deducendarum Coloniarum, ut eruditus notum, inde etiam nulla ejus exempla suppeditant nummi Byzantinorum Cæsarium, aut illorum, qui proxime eos præcesserunt. Occurrit quidem inter nummos magni Constantini, quos jam descripsere viri docti, CONSTANTINIANA DAFNE, de nobili illo Antiochiæ suburbio; sicut credidit Ortellius & juxta eum in Variis Pancirollus, à quo Urbs ipsa non Syriæ solum, sed Romanarum urbium in Oriente princeps *Epidaphne* olim dicta. Immo unde colligere liceat, forte à Constantino extructum in eodem suburbio illud Cæsarium *Dafnense Palatium*, cujus meminit cum Itinerarium Burdegalensè sub eodem Cæsare scriptum, tum Constitutio quædam Valentiniani in Codice

Pag. 109.
Euseb.Goltzius,
Occo.

- dice Theodosiano, occasione *Dafnensis Aqueductus*, qui eidem Palatio inserviebat. Sed opportunius videtur cum viro doctissimo ad Ammianum, eundem nummum referre ad *Dafnen*, Castrum in Mœsia ad ripam Danubii à Constantino exstructum, ut liquet ex Procopio; & à quo Balistarii *Dafnenses*, ac è militum etiam numero *Constantini Dafnenses* dicti, juxta Notitiam Imperii. Mansit nempe vel aucta potius illa mutua cum Urbium in adoptandis nominibus Imperatoriis; tum Imperatorum in iisdem imponendis ambitio. Prius arguit inter alia Constitutio Arcadii in eodem Codice Theodos. ubi ob similes nominum designationes, dicuntur *offerre patriam* suam Imperatori, sicut eandem legem corrigit & explicat diligentissimus Interpres; posterior, id quod de Justiniano notat Procopius, cum omnia immutasse, quo omnes urbes *Justinianæ* dicerentur; quem tamen alibi vel eo nomine ornaverat Orbis conditoris seu reparatoris elogio, *ὁ τῶν οὐρανῶν οὐρανῶν*.
- Sicut vero dignitatem COLONIÆ, ita ASYLO-
RUM jura, de quibus silent ferme Auctores, haud minus cupide iisdem monumentis consignabant. Ac jus quidem & morem id genus Asylorum, quæ usquam erant, abolevisse Tiberium tradit Suetonius. At vero incaute id ab eo adsertum liquet fide veterum Nummorum, in quibus non obscura ejusdem juris mentio, cum sub eodem Cæsare, tum post Tiberiana tempora. Mitto enim antiquiores & præclaros aut *Apameæ* nummos, cum inscr. ΑΠΑΜΕΑΣ (in alio ΑΠΑΜΕΩΝ) ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, aut *Nicomedia* in nummo Augusti ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, aut Tyri, ΤΥΡΟΤΙ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, qui postremus satis arguit cur *Sacra Tyri* vocetur eadem.

L. II. de Aqueductu.

De Edif. I. IV.

L. 42. de Oper. publ. C. Th. Arcan. Hist. c. XI.

Edif. I. IV. c. I.

De Urbibus & Templis SACRIS & ASYLIS sub Cæsaris.

In Cimel. Regin. Christ.

In Cimel. Mediceo.